

Neovisni novinarski portal

search

27.12.2022.

Povratak otpisanih:
Nula najavila novi album nakon 20 godina i knjigu o bendu

Devastacija:
Na makarskoj Cvitački bespravno betoniraju i nasipaju obalu

Land Art:
Osječki umjetnik nagrabljao otpalo lišće i stvorio impresivna umjetnička djela

Na sunčanoj strani:
Prva zajednička nabava malih sunčanih elektrana u Hrvatskoj

Obnovljeno planinarsko sklonište na Bijelim stijenama najljepše je u Hrvatskoj

Danas imamo sedam godina:
Kako bi napunili osam, trebaju nam dobrotvori na HR492390001199009684

Javne tribine o aktivizmu, medijima, toleranciji, okol

Radionice novinarstva i medijske pismenosti

Video serijal o pravima, mogućnostima i potrebama

Tiskana publikacija TRIS za generacije treće životne

- [Naslovna](#)
- [Politika](#)
- [Gospodarstvo](#)
- [Kultura](#)

Neovisni novinarski portal

- [Scena](#)
- [Komentari](#)
- [Ekologija](#)
- [Sportaže](#)
- [Ratvojenost](#)
- [Ljudi](#)
- [Portreti](#)
- [Voda](#)
- [Zdravlje](#)

[žena](#)

Pravobraniteljica za ravnopravnost spolova: Osuđujem pravosudnu praksu da se u slučajevima nasilja nad ženama kao olakotna okolnost cijeni nečije sudjelovanje u Domovinskom ratu

Višnja Ljubičić

[Goran Šimac](#) • 19/12/2022 u 06:53 • [Uredi](#)

Svidi mi se

Kako kaže [Ustav Republike Hrvatske](#), članak treći: *...ravnopravnost spolova jedna je od najviših vrednota ustavnog poretka Republike Hrvatske i temelj za tumačenje Ustava.*

Preciznije, piše ovo: *Sloboda, jednakost, nacionalna ravnopravnost i ravnopravnost spolova, mirotvorstvo, socijalna pravda, poštivanje prava čovjeka, nepovredivost vlasništva, očuvanje prirode i čovjekova okoliša, vladavina prava i demokratski višestranački sustav najviše su vrednote ustavnog poretka Republike Hrvatske.*

Ipak, iz nekog razloga, primjerice [na stranicama Narodnih novina](#), 'ravnopravnost spolova' je ispala iz teksta.

Valjda slučajno. Nije pak slučajno da se u svijetu, pa i u nas, **5. studeni obilježava kao Međunarodni dan borbe protiv nasilja nad ženama**. Ne postoji *Međunarodni dan borbe protiv nasilja nad muškarcima*. Ovaj da se obilježava svake godine s ciljem podizanja svijesti o problemu nasilja nad ženama i djevojkama kao jednom od najraširenijih oblika kršenja temeljnih ljudskih prava.

16 dana aktivizma, 365 dana nasilja

Posljednje vrijeme svake godine obilježavanjem ovog dana započinje međunarodna kampanja nazvana „**16 dana aktivizma protiv nasilja nad ženama**“. Premda se takvo što ne bi trebalo ograničavati na 16 dana godišnje, jer se takvo nasilje događa 365 dana, opet se smatra kako je to prilika da se još jednom javno upozori kako je rodno utemeljeno nasilje značajan društveni problem koji se može riješiti isključivo zajedničkim naporom svih onih institucija i organizacija koje osiguravaju pomoć žrtvama i sankcioniraju počinitelje, kao i onih koji osvještavaju javnost, informiraju i obrazuju nove generacije ili rade na psiho-socijalnom tretmanu i odgoju za nenasilje i toleranciju.

S tim u vezi valja opet, ma koliko nekima ovo štivo bilo nezanimljivo, upozoriti na taj značajan problem, a o kojemu šira javnost uglavnom nije dovoljno upoznata, niti drži kako je se to tiče, te se uglavnom smatra kako se to događa *tamo nekome* i kako je riječ o marginalnim skupinama u društvu s kojima nemaju dodirnih točaka.

No ima i onih koji obraćaju veliku pozornost tom problemu pa brižljivo evidentiraju prijavljene slučajeve nasilja u obitelji i nad ženama. To rezultira potresnom statistikom koja kaže kako nedvojbeno došlo do porasta nasilja u obitelji i nasilja nad ženama kaznene prirode posebice u razdoblju od kada je proglašena nesretna epidemija bolesti COVID-19.

U opsegu posla **Pravobraniteljice za ravnopravnost spolova Višnje Ljubičić** je i stalno praćenje okolnosti oko takvih oblika nasilja.

Neovisni novinarski portal

27.12.2022.

Višnja Ljubičić

Promatrajući pojavnost nasilja prema ženama, Pravobraniteljica kontinuirano ukazuje na to da se općenito broj kaznenih djela nasilja među bliskim osobama u razdoblju **od posljednjih 7 godina gotovo utrostručio**.

Utrostručio!

Nasilja više, prekršaja manje?

Nije li to poziv za hitno djelovanje svih institucija ove države. Jest, ali malo koga to i zanima: ponajmanje aktualnu političku vrhušku kojima je, kako se vidi, jedina preokupacija u posljednje vrijeme kako prikupiti što više političkih bodova na račun rezultata nogometnih utakmica.

Naime, statistika kaže i kako 79% žrtava navedenog nasilja čine žene, što nedvojbeno upućuje na rodnu utemeljenost ove vrste nasilja.

Međutim, ujedno treba imati na umu da se, istovremeno s porastom kaznenih djela, broj prekršajnih djela nasilničkih ponašanja u obitelji, kao blažeg oblika nasilja, u istom razdoblju skoro prepolovio.

Pa kako to?

Kad govorimo o 2022. godini, u odnosu na trendove i kretanja kriminaliteta počinjenog nasilničkim ponašanjima prema članovima obitelji/bliskim osobama u Republici Hrvatskoj, dosadašnji se višegodišnji trend porasta broja kaznenih djela ove vrste kriminaliteta i pad broja prekršajnih djela (evidentirani trend tzv. „brutalizacije nasilja“) nažalost nastavio. Tako je u prvih deset mjeseci 2022. godine evidentirano 10,8 % više žrtava kaznenih djela nasilja u obitelji (**1.571 žrtava**) u odnosu na isto razdoblje prethodne, 2021. godine (1.418 žrtava), kao i 6,5 % više kaznenih djela koja se najčešće čine nasilničkim ponašanjem na štetu članova obitelji/ bliskih osoba (tjelesne ozljede, teške tjelesne ozljede, prijetnje i nasilje u obitelji). S druge strane, u navedenom razdoblju zabilježeno je smanjenje broja žrtava prekršaja nasilja u obitelji za 5,9 % (7.338 žrtava u prvih deset mjeseci 2022. u odnosu na 7.796 žrtava 2021. godine).

To je statistika.

I to je višegodišnji trend.

-Već godinama upozorsvam kako naš sustav borbe protiv nasilja prema ženama i u obitelji dugoročno zapravo odvraća žrtve nasilja od prijavljivanja lakših oblika nasilja dok situacija ne eskalira i prijede u sferu kaznenog zakonodavstva, a onda je nasilje više nemoguće trpjeti ili kriti jer su posljedice najčešće tragične. Stoga je neminovan zaključak kako se kod navedenih povećanja broja kaznenih djela posebice radi o navedenim nedostacima u sustavu, prvenstveno zbog nedostatka preventivnih mehanizama izvan pravosudnog sustava, nedostataka edukacije i senzibilizacije društva te općenito kvalitetne i stručne analize uzroka nasilja. Takav sustav borbe protiv nasilja prema ženama i u obitelji svoje slabe točke pokazuje posebice u doba krize kao što je pandemijska. Sve upućuje na potrebu za poduzimanjem nužnih promjena u cjelokupnom sustavu, sukladno preporukama koje upućujem nadležnim tijelima posljednjih godina. – ističe **Višnja Ljubičić**.

Pravobraniteljica za ravnopravnost spolova Višnja Ljubičić

Pravobraniteljica posebice ponovno izražava ozbiljnu zabrinutost zbog eskalacije ubojstava žena te ubojstava žena od strane bliskih osoba, što se nažalost nastavilo i u 2022. godini, na što je već u više navrata upozoravala tijekom godine.

Adresiranje nasilja

Evo konkretnijih podataka: **u prvih deset mjeseci 2022. godine 13 ubojstava (od ukupno 26 ubojstava)** počinjeno je na štetu žena, dok je u istom razdoblju 2021. godine od ukupno 26 ubojstava njih 11 počinjeno na štetu osoba ženskog spola. U odnosu na ubojstva počinjena na štetu članova obitelji/bliskih osoba, u prvih deset mjeseci 2022. godine evidentirano je 19 ubojstava (12 počinjeno na štetu žena), što je za **35,7 % više za u odnosu na isto razdoblje 2021. godine** kada je evidentirano 14 ubojstava (8 počinjeno na štetu žena). U navedenom razdoblju 2022. evidentirana su 6, a 2021. godine 3 ubojstva žena koja su počinili intimni partneri.

-Što se tiče prethodnih godina, statistika se kreće između 10 i 20 ubijenih žena na godišnjoj razini, s tim da je broj žena ubijenih od strane intimnih partnera u ukupnom broju ubijenih žena od strane bliskih osoba skoro uvijek preko 50%. Sve navedeno i više je nego valjan razlog za žurno i odlučno djelovanje. – ističe **Pravobraniteljica**, koja je u smislu vlastitog institucionalnog doprinosa u borbi protiv nasilja nad ženama kao rodno utemeljenog nasilja, između ostalog, i ove godine nastavila rad u okviru Promatračkog tijela za sveobuhvatno nadgledanje, prikupljanje podataka, analizu i izvještavanje o slučajevima ubojstava žena – „**Femicide Watch**“, kojeg je osnovala 2017. godine.

Nadalje, u suradnji s drugim resornim tijelima i ministarstvima, Pravobraniteljica pozorno prati i analizira sve slučajeve obiteljskog nasilja, nasilja prema ženama, a posebno sve slučajeve ubojstava žena koja su počinili njima bliski i/ili intimni muškarci.

Ipak, Pravobraniteljica stoga pozdravlja neke napore koje ključni dionici, posebice nadležna državna tijela, poduzimaju s ciljem adresiranja rodno utemeljenog nasilja.

-Podržavam najnovije izmjene Kaznenog zakona (2021.) kojima su se otklonili neki od ključnih nedostataka u području njegovog učinkovitog suzbijanja. Međutim, ponovo upozoravam kako rješenje problema nije isključivo u čestim izmjenama zakonodavnog okvira, već prvenstveno u kontinuiranoj edukaciji onih koji primjenjuju te zakone i propise. Naime, nerijetko se teška nasilnička djela rodno utemeljenog nasilja procesuiraju prekršajno dok se ozbiljni slučajevi spolnog, obiteljskog i rodno utemeljenog nasilja niti ne prepoznaju dok ne bude prekasno, a tada već svjedočimo femicidu. Također, ispitni postupci koje provodim pokazuju da tragične posljedice kod obiteljskog, partnerskog i općenito nasilja muškaraca prema ženama, u najvećem broju slučajeva nastupaju kada neko tijelo iz sustava prevencije, zaštite žrtve i/ili progona počinitelja zakaže, odnosno izvrši krive procjene rizika za žrtvu ili ne poduzme sve mjere iz djelokruga svojih nadležnosti. – napominje **Višnja Ljubičić**.

Višnja Ljubičić

Pravobraniteljica posebice ponovno poziva nadležna tijela na pravilnu procjenu rizika i očekivanja da se svrha, odnosno odgovarajuća zaštita žrtve može ostvariti određenom mjerom opreza, s obzirom na to da je prethodna praksa nažalost pokazala da u pojedinim slučajevima mjere opreza nisu bile dostatno sredstvo zaštite žrtava nasilja u obitelji ili drugih oblika rodno utemeljenog nasilja te nisu ostvarivale svoju svrhu.

Najstrože kazne

Jedno od dodatnih ključnih, a zanemarenih pitanja je i problem visine sankcija izrečenih počiniteljima od strane sudova, odnosno primjena postojećih propisa. Pravobraniteljica već godinama ističe da počinitelje nasilja **treba izložiti najstrožim kaznama**, čime bi se slala puno jasnija društvena poruka o nultoj toleranciji na nasilje, a počinitelje učinkovitije odvraćalo od ponovnog počinjenja nasilja.

-Pravosudna represija i kažnjavanje trebali biti zadnja opcija u borbi protiv ove vrste nasilja i izuzetak, a ne pravilo. Preduvjet za ovakvu penalnu politiku jest ustrojen učinkovit sustav rane prevencije i resocijalizacije počinitelja te zajednički stav i shvaćanje pravosuda o tome što je to nasilje prema ženama i u obitelji i zašto je ono rodno utemeljeno, iz čega bi proizašla pravilna selekcija slučajeva koji zaslužuju biti kažnjeni. Ponovno naglašavam da ne podržavam i jasno osuđujem praksu pravosuda gdje se kao olakotne okolnosti cijeni nečije sudjelovanje u Domovinskom ratu i odlikovanja kada su u pitanju sva teška kaznena djela, a posebice kada su u pitanju kaznena djela rodno-utemeljenog i seksualnog nasilja prema ženama i djeci. Ovakvim postupcima šalje se poruka društvu, kako se država zapravo odriče nulte tolerancije na rodno utemeljeno nasilje te sugerira kako ipak nismo svi jednaki pred zakonom, makar kada su u pitanju najteža kaznena djela koja se čine na teret žena od strane određene populacije i to one populacije, da apsurd bude veći, koja bi zapravo trebala štiti i biti uzor drugima svojom časću i dijelima – ističe **Višnja Ljubičić**.

Zaključno, kako bi poruka o neprihvatljivosti svih oblika rodno utemeljenog nasilja u što je većoj mogućoj mjeri zaživjela u svakodnevnoj praksi, Pravobraniteljica poziva sve ključne dionike na, prema stajalištu Pravobraniteljice, četiri osnovna temelja učinkovite borbe protiv rodno utemeljenog nasilja i njegovih uzroka.

Evo koji su to: rani preventivni, stručni i dugotrajni psihoterapijski rad s obiteljima u konfliktnim situacijama, društvena reintegracija počinitelja nasilja u obitelji kroz dugotrajni psihosocijalni tretman, sveobuhvatna edukacija pravosuda i svih drugih stručnih službi o rodno utemeljenom nasilju, te sustavna edukacija tijekom obrazovanja o nenasilnim metodama rješavanja sukoba i prihvaćanja različitosti.

-Jer, jedino dosljednim i odlučnim djelovanjem radi uklanjanja samih uzroka rodno utemeljenog nasilja, pravilnom primjenom postojećih propisa, te kontinuiranim unaprjeđenjem i prilagodbom novonastalim okolnostima i izazovima, te prije svega uz nužno razumijevanje od strane svih dionika i javnosti da je rodno uvjetovano nasilje javno društveni problem, možemo uistinu graditi društvo nulte tolerancije na sve oblike rodno utemeljenog nasilja i nasilja u obitelji. – zaključuje Pravobraniteljica za ravnopravnost spolova **Višnja Ljubičić**.

Koliko se u tome bilo uspješno, znat će se sljedeće godine u isto vrijeme.

*Tekst je realiziran uz pomoć sredstava iz Projekta poticanja novinarske izvrsnosti 2022. – Agencije za elektroničke medije.

Sviđa mi se

Tags: [nasilje nad ženama](#), [Pravobraniteljica za ravnopravnost spolova](#), [Visnja Ljubičić](#), [žena](#)

VEZANE VIJESTI

[Ksenija Krčar: Internalizirana mizoginija ili kad ženu uče da ženi bude vuk](#)

[Solidarna Solidarna: Fond za žene](#)

Neovisni novinarski portal

Ulica muške dominacije 120, Trg neravnopravnosti 13: Zbog čega se po ženama zove svega jedan posto ulica i trgova?

- [Najnovije](#)

Najnovije

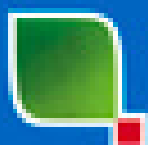
- [Interview/ Tena Šimonović Einwalter, pučka pravobraniteljica : Na državi je, ali i na svima nama, da, u najvećoj mjeri, svim starijim osobama osiguramo miru i dostojanstvenu starost](#)
- [Hrvatska kuna ide u talionicu i rezalište povijesti, a vaših 100 kuna će \(navodno\) završiti u izolaciji neke zgrade](#)
- [Offshore: Ispituju se potencijali vjetrova na moru, priprema akcijski plan, Hrvatska sve bliže prvoj pučinskoj vjetroelektrani](#)
- [Božićne poruke s oltara, crkvenog i državnog: Blagdansko prisjećanje na slabe, potrebite i ugrožene kojih će se već sutra malo tko sjetiti...](#)
- [Šibenik postaje top destinacija za doček Nove godine: Prvo Stereo MC's, a ove godine Roisin Murphy!](#)

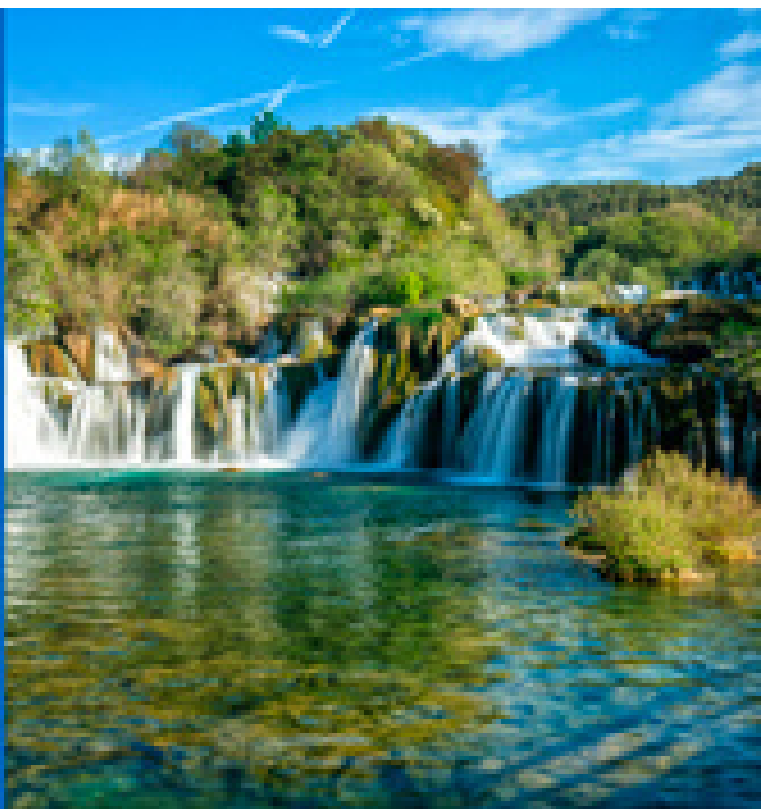

KRKA
Nacionalni park
NATIONAL PARK

**BUDIMO
ODGOVORNI
ČUVAJMO SVOJE
NAJMILIJE**

**PARKOVI
HRVATSKE**

“Revitalizacija i povezivanje atrakcija Parka prirode Vransko jezero”

Projekt je sufinancirala Europska unija iz Europskog
fonda za regionalni razvoj

Operativni program
**KONKURENTNOST
I KOHEZIJA**

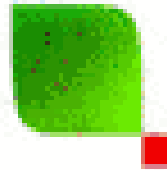
Sufinancirano sredstvima
fonda za regionalni razvoj i
operativni program

KORNATI

Nacionalni park
National park

**PARKOVI
HRVATSKE**

tris Tris.com.hr
24.482 pratitelji

Prati stranicu

INFORMIRANJE **STUĐIJU**
Podijeli

Arhiva

Odaberi mjesec ▾

Neovisni novinarski portal

27.12.2022.

TRIS DOKUMENTARNO

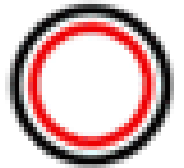

Neovisni novinarski portal

27.12.2022.

Forum, za profesionalnost

novinarstvo unatoč svemu

NAKLADNIK:

**Udruga za promicanje civilnog društva,
medijske kulture i razmjene informacija – TRIS**

Drniških žrtava 12, Šibenik

[Impressum](#)

